

(Priloga k „Soči“).

GOSPODARSKI LIST

Glasilo c. kr. kmetijskega društva v Gorici.

Ureduje: Ernest Klavžar.

„Gospodarski List“ izhaja vsaki mesec enkrat na celi pòli; udje c. kr. kmetijskega društva ga dobivajo brezplačno; za vse druge pa stane na leto 1 gld. 20 kr. — Naročnina naj se pošilja c. kr. kmetijskemu društvu, dopisi pa odgovornemu uredniku. Rokopisi se ne vračajo.

Št. 11.

V Gorici 30. novembra 1894.

Leto XIII.

POGOZDOVANJE KRASA.

Komisija, katera se je ustanovila vsled dotičnega zakona leta 1884. v namen, da vodi in pospešuje pogozdenje Krasa in Krasu sorodnih zemljišč nekaterih občin goriškega in gradiškega polit. okraja, ponaša se že lahko s prav lepimi uspehi svojega delovanja. Ker si jih ne more vsakdo ogledati na licu mesta, vstrežemo morda častitim čitateljem s tem, da objavimo poročilo, koje je podala komisija o svojem delovanju leta 1893.

V zmislu svojega preudarka in vsled načela, katerega se vedno drži komisija, vporabil se je denar, ki je bil na razpolaganje, kolikor mogoče v pogozdovanje; zemljišč se ni nakupilo nič.

Pogozdilo se je:

a. V polit. okraju Gorica v 21 občinah na 27 predmetih	89.16 ha. s 659.200 komadi sadik.
b. v polit. okr. Gradiška v 10 občinah na 12 predmetih	17.80 „ 229.750 „ „
c. v polit. okr. Sežana v 20 občinah na 22 predmetih	60.22 „ 489.500 „ „

Vkup 167.08 ha. z 1,278.450 komadi sadik.

Razun tega so se popolnili vsi dosedanji nasadi z 1,625.570 sadik.

Vporabilo se je tedaj vkup 2,904.020 sadik in sicer 2,749.050 borov, 132.170 smerek, 9.200 Parolinijevih borov in 13.600 jelš. — Od teh pride okoli 55 % na dopolnjenje dosedanjih nasadov in 45 % na nove nasade.

Od vporabljenih rastlin dobilo se je 212.200 borov in 10.970 smerek, vkup 223.170 komadov iz državnih semenišč na Primorskem; 13.600 jelš so dale stranke same; ostale rastline so se vzele iz semenišč komisije. Bori pa so se vzeli iz državnih semenišč le iz priličnih razlogov, n. pr. radi prenosa itd., ne pa radi pomanjkanja teh rastlin v lastnih semeniščih.

Ako se vštejejo troški za prenos, zabijanje, zalivanje rastlin in pridelkov itd., znašajo troški za vse nasade (nove in dopolnjene) povprek 3 gld. 19 kr. na 1000 rastlin, in pri novih nasadih samo 24 gld. 46 kr. na ha. Troški so tedaj primeroma majhni.

Natanjšeje podrobnosti izvršenega pogosdovanja se razvidijo iz posebnega izkaza.

Vspeh nasadov je, soditi po sedanjem stanju, v obče dovoljen, kajti pokazal se je samo odpadek kakih 40—45 %, če tudi se je bilo bati hujšega radi izredne suše, ki je trajala okolu 6 tednov v mescih aprilu in maju, in ki je pretila pokončati rastline, ki so bile malo prej sajene. Ravno tako tudi ni mnogo škodovala velika vročina v mescu avgustu.

Da se kolikor mogoče ohrani važni nasad na „Taborju“ pri Sežani, dalo se ga je enkrat zaliti.

Žalibog, bilo je tudi v letu, o katerem govorito poročilo, nekaj požarov v nasadih, ki so uničili vkupno v 5 davčnih občinah na površju 7.5400 ha. kakih 3500—4000 3—7 letu'h rastlin in več ali manj poškodovali več sto rastlin.

Dotična škoda razdeljuje se na sledeče davčne občine:

1. Renče	na površji	4.40 ha	okoli	530 rastlin;
2. Dornberg	„	0.75 „	„	800 „
3. Dol	„	0.23 „	„	100 „
4. Povir	„	2.00 „	„	2000 „
5. Ivanigrad	„	0.15 „	„	100 „

Vkup 7.54 ha z okoli 3530 rastlin, starih 3—7 let.

(Konec prihod.)

O trtni uši in učiakih njenih napadov.

V zadnji številki smo v članku „Po čem spoznamo, da je vinograd okužen po trtni uši“ povedali in popisali, kako se prikazuje in širi trtna uš v vinorodnih pokrajinah, kako napada vinsko trto, po kakih znamenjih spoznavamo okužene trtne nasade, kako učinja trtna uš in njena zalega na trtne korenine, na trto samo in na njeno raščo, kakova je trtna uš in kako se nam je bojevati proti njej.

Danes hočemo temu popisu in poduku dodati še nekatere podobe v namen, do trtorejcem kolikor mogoče živo pred oči postavimo trtno uš in njeno pogubno delovanje. Podoba 1. nam pred-

Podoba 1.

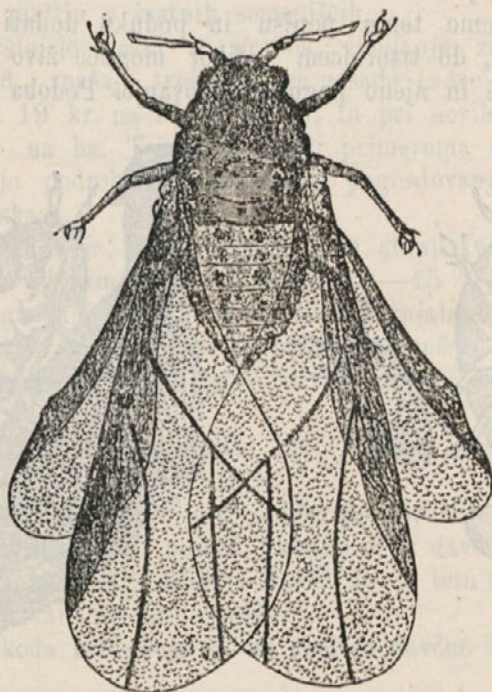
Podoba 2.

stavlja odraslo trtno uš, kakoršna se nahaja na trtnih koreninah, njena jajca in mlade ušiče. V podobi je vse to blizo 50 krat povečano. V naravni velikosti ni odrasla filoksera večja od glavice navadne bučike ali medenke. Oua je rumenikasta in sicer podobna ušim, kakoršne se nahajajo na raznih domačih rastlinah. Podoba 2

nam kaže odraslo filoksero sesajočo trtno korenino tudi 50 krat povejšano. Ona izsesa polagoma sok iz korenine in vsled tega hira in slednjič vsahne trta. Množi se grozovito naglo od pomladi do jeseni in julija in avgusta meseca se prelevi tudi v krilato žuželko, kakoršno nam predstavlja 50 krat povejšano podoba 3.

Kako pogubno učinja filoksera na trno raščo, to nam živo predočujejo podobe 4, 5 in 6.

Podoba 4 nam predstavlja namreč zdravo trto v normalnem stanji, podoba 5 okuženo trto, katera je vsled tega jela zaostajati

Podoba 3.

v rašči in nima več zaroda, podoba 6 pa uže več let napadeno, usihajočo trto.

V podobi 7 vidimo v naravni velikosti tako zvane filokserične vozle na kapilaruih ali mladih korenincah, to so nekake rumeni-

Podoba 4

Podoba 5.

Podoba 6.

Podoba 7.

kaste otekline, katere na popolnoma zanesljiv način ovajajo navzočnost trtne uši.

Kako se zdrava trtna korenina razlikuje od okužene, kažeti nam podobi 8 in 9.

Podoba 8.

Podoba 9.

Prva večletna korenina ima zdrave, normalno razvite kapilarne koreninice; podoba nam jih predstavlja v naravni velikosti. Druga (št. 9) pa je dvoletna okužena korenina, na kateri so otekline, filokserični vozli, uže segnjili in vsled tega odpadli. V tej obliki vidimo okuženo korenino v jeseni ali po zimi.

Če se hočemo z uspehom bojevati, moramo pred vsem sovražnika dobro poznati, in ker nima trtorejec večjega in nevarnejšega sovražnika od trtne uši, zato se nam je zdelo primerno in potrebno, popisati in predstaviti jo v podobah našim čast. čitateljem — a priporočamo jim še enkrat prav nujno, naj skrbno opazujejo svoje trtne nasade in kadarkoli kaj sumljivega zapazijo, to nemudoma naznanijo dotični komisiji. Ta je potrebna največja opreznost.

Poročilo o vinarskem shodu na Dunaji 1894.

Ta shod ponujal je prav mnogo zanimivega in poučljivega. Nam vinorejcem bilo bi v prvi vrsti želeti, da bi istiniti uspehi ne izostali predolgo. V tem oziru morali bi se pri naših po vsem od peronospore uničenih vinogradih takoj popoluoma odpisati davki, kakor je predlagal gospod L. Beer iz Bruka. Nadalje bil je že skrajni čas, da bi visoka vlada skrbela za to, da bi se oddajale iz ameriških matičnjakov kaj vredne ameriške podlage, ne pa materijal, ki nima nobene vrednosti, ker se ne more upirati trtni uši, in provzroča toraj le nepotrebne stroške onemu, ki ustanovi kak nasad.

Posebno poučljivi in vspodbujajoči so bili pohodi vinorodnih okrajev na Kalenbergu, v Klosternajburgu, Badenu in v Gumpoldskirhenu. V prvih vidijo se večinoma nasadi ameriških podlag, ki so do 10 let stari in zelo bujno prospevajo.

V gumpoldskirhenski vinorodni pokrajini vzbudili so osobito krasni nasadi gospoda Schlumbergerja opravičeno pozornost; te nasade vzdrževali so dosedaj še z ogljikovim sulfitom. Obstojijo skoraj izključno iz portugizca. Ta trta sama na sebi ni tako občutljiva proti trtni uši, kakor one vrste, ki dajejo bela vina. Vendar so pričeli interesenti tudi v tem vinorodnem okraji proprijemati se moderne vinoreje.

Dne 7. kimovca podalo se je blizo 30 udov shoda na Ogrsko in so obiskali najprej peščeni nasad v Kečkemetu.

Tu je zasajenih blizo 200 oralov vinogradov v drobnem pesku, v katerem ne more živeti trtna uš in pogine. Tu se režejo v jeseni žlahtne trte, ki dajejo živa ogrska vina, in se oddajajo na spomlad raznim trtnicam v svrhu požlahtnjevanja. Po zimi morajo nasade pred mrazom s tem varovati, da jih zakrijejo. Grozdje je tu lepo in okusno in se razpošilja kot namizno grozdje po celem svetu. Vino ima pa čudno suh okus, in ne bo nikdar nadomestilo onih živih ogrskih vin iz gorice.

Od tod šli smo skoz Arad v Paulis, v znano veliko ameriško trtnico, ki je sedaj največa v Evropi in ki je poklicana, da pripomore ogrski vinoreji do nepričakovanega razvoja. Tu se zamore vi deti, kaj se da doseči z zavednim strokovnjaškim postopanjem. Ta trtnica, ki obsega sedaj okolo 200 oralov, bila je zasajena od ogrske vlade, ktera jo je odstopila pod gotovimi pogoji nekemu akcijskemu društvu. Med drugim mora to društvo v prvih letih vsako leto 1 milijon požlahtnjenih trt oddati za določeno ceno ogrskim vinorejcem; po preteku treh let mora se pomnožiti oddaja požlahtnjenih trt na 10 milijonov vsako leto.

Z ozirom na tamošnje za vinograde ugodnerazmere tal si lahko mislimo, kaj se da storiti tudi negledé na pogoje, ktere je sklenilo to društvo z ogrsko vlado. Pričetki tega blaženega prizadevanja pokazali so se udeležnikom tudi djanstveno pri pohodu vinogradov v Menes, Maeiarad in Muska, kteri so večinoma že na novo zasajeni.

Od tod krenili smo jo v Budapešto, kjer smo obiskali deželno izgledno klet, potem mestne nasade v Rakos in znano veliko klet gospoda Diezl v Promontoru.

Dne 11. kimovca obiskali smo nove nasade na Blatnem jezeru. Videli smo lepe uspehe. Tu vedo vrednost ameriških podlag tem bolj ceniti, ker je cela še pred kratkim časom tako lepa in velika vinorodna pokrajina sedaj popolnoma uničena od trtne uši. Na večer istega dne peljali smo se na Ptuj, kjer smo natanko ogledovali trtna sadišča gospoda Vibmer, ki je splošno pohvalo dosegel. Od tod podali smo se proti Brežicam v vinorodni okraj Bizeljski, ki je za nas Štajerce romarska pot. Tu smo najprej obiskali izgledni nasad gospoda Ballon in potem mnogih drugih posestnikov. Povsod kažejo nasadi zelo lepo, so zdravi. Vsi, ki vidijo ta kraj, pridejo do prepričanja, da je moderna vinoreja poklicana, obuditi novo življenje in prinesiti novo blagostanje v našo lepo Štajersko.

Zaduji dan preživeli so ostali udeležniki te poučljive ekspedicije v Mariboru, kjer so obiskali vinarsko šolo in popoldne izgledni vinograd našega nepozabljenega kneza Ivana. Sedaj je ta lepa posest last gospoda grofa Meran, ki oskrbuje to posestvo dalje po mislih svojega svetlega deda.

V Mariboru končal se je ta za vse udeležnike nepozabljivi izlet. V korist naše vinoreje bi želeli, da bi se to, kar smo videli, kmalu in natančno popisalo v naših strokovnjaških listih, da bi služilo vsem v dobro, ki se zanimajo za novo vinorejo.

Gosp. Glasnik.

Kratka pravila za ohranitev živalskega zdravja.

1.) Ne napajaj vroče in potne živine z mrzlo vodo ter je ne puščaj stati na prepihu, ali v mrzlih hlevih.

2.) Na potu daj konjem vode, predno poženeš, a ne, kedar ustaviš.

3.) Napajaj domače živali s čisto, svežo, ne premrzlo, a tudi ne pretoplo vodo.

4.) Ne napajaj pred krmljenjem.

5.) Krmi živino o natanko določenem času.

6.) Nikar ne pokladaj vele in sparjene detelje, da zabraniš hitro napenjanje in pogubonosno ujedanje.

7.) Deteljo in travo pokosi v početku cvetja.

8.) Spomladi in jeseni ne pasí prezgodaj v jutru in ne prepozno na večer.

9.) Predno izženeš na pašo, vrzi živini malo suhe klaje.

10.) Žrebet, telet in jagnjet ne pasí nikoli po rosnih pašnikih.

11.) Ne goni nobene domače živali na zmrzle pašnike.

12.) Vlažni in močvirnati pašniki so škodljivi vsem domačim živalim, osobito ovcam.

13.) Po strnišču in detelji pasí samo nekoliko minut.

14.) Drži samo toliko živine, kolikor je moreš dobro prehraniti.

15.) Nikar živalske klaje hitro izpreminjati, temveč prehajaj polagoma od jedne krme k drugi, različni.

- 16.) Mladim živalim, osobito bodoči vprežni in plemenski živini, ugaja paša bolj, kakor krmljenje v hlevu.
- 17.) Seno, oves in rezanica so najboljša in najzdravejša konjska piča; ostalo krmivo pa konjem manj ugaja, ali jim celo škoduje.
- 18.) Svinjam prija najbolj kuhana piča.
- 19.) Ne krmi krompirjeve cime.
- 20.) Mešaj svežo deteljo in travo med seno in slamo.
- 21.) Detelja je brejim samicam precej nevarna.
- 22.) Koruza in ječmen sta najprikladnejše žito za debeljenje prašičev.
- 23.) Rž je najnevarnejša izmed vsega žita, zategadelj je ne krmi.
- 24.) Korenstvo ugaja molznim kravam in konjem.
- 25.) Bukvica in bukvične tropine so konjem močno nevarne.
- 26.) Daj živini sem in tja po nekoliko soli.
- 27.) V bajerjih, kjer se napajajo domače živali, ne smeš razgrinjati konopelj.
- 28.) Ne pokladaj izprijene klaje, predno je primerno ne pripraviš in njene škodljivosti ne pomanjšaš.
- 29.) Solamura (slana mlaka) je strup domačim živalim.
- 30.) Hlevi morajo biti subti, zračni, zadosti svetli, primerno topli, dovolj visoki, dosti prostorni, proti vzhodu obrnjeni in iznad okolišča malo povišani.
- 31.) Ne puščaj po plemenu konj pred dovršenim četrtem, goved in ovac pred poldrugim in svinj pred jednim letom.
- 32.) Snetivo žito je brejim samicam zelo nevarno.
- 33.) Samice je treba v drugi polovici brejosti tečnejše krmiti. Jeden teden pred porodom pa se naj pritrga nekoliko klaje.
- 34.) Puščanje krvi, izprijena in težko prebavna klaja in premrzla ali smrdljiva voda so nevarne nosečim živalim.
- 35.) Nikar pri porodih po nepotrebem pomagati.
- 36.) Mladič mora mleživo posesati.
- 37.) Žrebe naj sesa štiri mesece.
- 38.) Žrebeta in teleta se naj spuščajo često na prosto, da si utrdijo zdravje, in da postanejo močnejša in krepkejša.
- 39.) Snaženje, čohanje kože in umno gleštanje je polovica krmljenja in polovica zdravja.
- 40.) Za težka dela ne vprezaj konja pred dovršenim četrtem letom.

41.) Za hitro vožnjo namenjene konje goni počasi od doma, a proti domu zopet korakoma.

42.) Nikar konj preobkladati, nikar delati z njimi do obnemoglosti — privošči jim potrebnega počitka.

43.) Konjem ne ugaja večdnevno počivanje.

44.) Ne pozabi na pravilno podkovanje.

45.) Teleta moraš tečno krmiti.

46.) Dolgo trajajoča in hitra vožnja je volom škodljiva.

47.) Ne vprezaj vola o pekoči vročini.

48.) Pitalna goveda imej v temnem hlevu ter jih krmi o natančno določenem času.

49. Močvirnati pašniki, smrdljive luže, pokvarjeno krmivo, prah, deževno vreme in vročina so ovcam nevarni.

50.) Prašiče moraš čedno držati, večkrat jim nastiljati ter jih opirati s hladno vodo (osobito o vročini), zakaj umno gleštani ščetinarji so bolj zdravi ter se hitreje debelé, kakor pa nečisti in umazani.

„Umna živinoreja“.

Razne vesti.

Volitve v glavni odbor kmet. društva. — Pri letošnji dopolnilni volitvi udov glavnega odbora našega kmetijskega društva so združeni gorski oddelki imenovali svojima zastopnikoma gospoda ces. svetnika *Franca Vodopivca*, c. kr. okr. šolskega nadzornika v Gorici in gosp. *Ernesta Klavžarja*, kateri je uže do zdaj zastopal te okraje v glavnem odboru. — Za Kras in Vipavsko je zopet izvoljen dosedanji zastopnik čast. gosp. *Josip Mašera*, vikarij v St. Mavru, in za Gorico in okolico je zastopništvo tudi pridržano dosedanjemu odborniku gosp. *Tomažu Frühauf-u*, ker se je nadejati, da se skoro iz Dalmacije povrne na svoje mesto v Gorico.

* * *

Avgust baron Babo, ravnatelj c. kr. vinarskega in sadjarskega učilišča v Klosterneuburgu, je po kratki bolezni, srčni hibi, umrl dne 16. oktobra t. l. Star je bil 67 let. Naše društvo se je

ponašalo, imeti za med svojimi častnimi člani. Raujki je bil med najodličnejšimi enologi sedanje dobe in spreteu učitelj sadjarstva. Klosterneuburško učilišče je dobilo po njem sloveče ime. Delal in pisal je mnogo in v svojih strokovnjaških delih postavil si je sam najtrajniši spominček,

* * *

Mejnarodni trg kmetijskih strojev bo na Dunaji od 4. do 7. maja 1895; priredi ga c. kr. nižje avstrijsko kmetijsko društvo v razstavnih prostorih VI. oddelka v c. kr. Praterju. — Tak trg je nekaka razstava, na katerej se prodajajo vse razstavljenе stvari. Dobri, skušani kmetijski stroji in pripravno kmetijsko orodje so v sedanji dobi posebne važnosti, ker je povsod skrbeti za to, da se delo, kolikor možno, olajša in da se privarčijo delavne moči, katerih je čedalje manj na razpolago. Vsak večji posestnik je tako rekoč primoran, posluževati se v obširni meri sposobnih strojev in dobrega orodja, da *ceneje prideluje* in da nadomesti delavce, katerih ni lahko dobiti.

Ta razlog je napolil dunajsko kmetijsko društvo, da je sklenilo prirediti *mejnarodni trg kmetijskih strojev*, kateri se bo raztezal na vesoljno kmetijstvo in gozdarstvo, na vse kmetijske in gozdarske obrtnije, na sadjarstvo, vinarstvo, kletarstvo, mlekarstvo in ribarstvo in bo obsegal deset oddelkov: I. kmetijstvo, II. kmetijske obrtnije, III. gozduarstvo, IV. gozduarske obrtnije, V. sadjarstvo in vinarstvo, VI. stroji in orodje za živinorejo, VII. stroji in orodje za mlekarstvo, VIII. ribarstvo, IX. živinozdravilstvo in podkovstvo, X. elektriciteta v službi kmetijstva in gozduarstva in obojnih obrtnij.

Dodatek: Semena in umetna gnojila.

Kdor hoče kaj natančneje pozvedeti — naj popraša v uradu kmetijskega društva v Gorici ali pa pri uredniku našega lista.

* * *

„**Umna živinoreja**“ je ime knjigi, katero je slovenskim gospodarjem v pouk spisal okrožni živinozdravnik g. *Franjo Dular* in velezaslužna družba sv. Mohorja v Celovcu poklonila svojim članom, in sicer je letos na svitlo prišel še le prvi del obsegajoč pouk,

„kako se domača živina zdrava ohrani“, drugi del „O pasmah in umni reji domače živine“ dobe člani prihodnje leto.

„Živinoreja je dandanes najkoristnejša panoga kmetijstva. Živina donša največ dobička in najobilnejših koristij. Pa te koristi bi se lahko podvojile, ko bi z živino pravilneje ravnali in jo bolj umno vzrejali. Poglavitna stvar, po kateri mora hrepeneti vsak živinorejec, pa je : da ima zdravo, lepo in za dohodke dobro živino“.

S temi besedami uvaja knjiga svoje prekoristne, lepo, umljivo razložene nauke, za katere moramo kolikor gosp. pisatelju, toliko tudi Mohorjevi družbi jako hvaležni biti. Da je živinoreja prekoristna in skoro povsod steber kmetijstva in prvi pogoj kmečkemu blagostanju — to spoznavajo tudi kmetovalci sami in zlasti v naših gorskih pokrajinah prodira to spoznanje v čedalje širše kroge, od kar so po delovanju mlekarskih društev in po uspehih tega delovanja spoznali, koliko dobička dajajo mlečni pridelki.

Zato pa se treba poprijeti umne živinoreje in ravnati se po naukih, oprtih na pozvedbe in skušnje, ki so nabrani v Dularjevi knjigi, katero prav toplo priporočamo vsem živinorejcem kot neprecenljiv zaklad, iz kojega naj skrbno in marljivo zajemajo, če hočejo, da jim bo živinoreja zares to, kar bi jim prav lahko bila — vir blagostanja.

V današnji številki smo priobčili konečni članek iz te knjige : „Kratka pravila za ohranitev živalskega zdravja“. Ta članek je tako rekoč izleček glavnih nauk, ki so natančno razloženi v knjigi.

* *

Gnojimo travnike! — Naše kmetijsko društvo vabi pogostoma kmetovalce, naj se deleže skupne naročbe umetnih gnojil. Večji posestniki naše dežele ravni se prav pridno oglašajo vsakrat, kadar so razpisane take skupne naročbe. Od naše strani pa so le prav redki taki naročniki; in vendar je tudi na Krasu, na Vipavskem in v gorskih okrajih mnogo travnikov, ki bi se dali zelo izboljšati z umetnimi gnojili, kakoršen je Kainit, so hiperfosfati in dr. Pridelavali bi najmanj še enkrat toliko velikega boljšega sena, kakor je sedanje, ako bi travnike o pravem času razumno natrošali s takimi gnojili. Najboljši čas za to je po končani košnji otave, ali pa tudi pozneje po končani pašni dobi. Če natrosimo 6 do 8 kvin-

talov Kainita in 4 do 6 kvintalov Thomasove žlindre na hektar sveta, bo travnik izdatno pognojen. Najbolje je pa, če obe gnojili pomešamo in to kakih 24 ur poprej, kakor ja raztrosimo. Če se pomešajo dolgo poprej, zgodi se lahko, da se sprimejo in tako strdijo, da nastane iz njih neka cementu podobna masa. Po takej gnojitvi zginе mah s travnikov in namesto njega pahnejo boljše trave, detelje in grašice na površje in uže prihodnja košnja se sponese po dobroti in obilnosti.

* *

Kako je s špehom treba ravnati, da ne postane žaltav. — Okajeni kos špeha, kterega hočemo spraviti, izplakujmo toliko časa v vodi, dokler popolnoma ne izgine sol, ki se ni še raztopila; potem špeh obesimo tako, da bode visel prosto v suhem prostoru. Tak špeh se bode v 8 dneh potrdil in bode kristalizoval. Nikar pa ne ovijajmo špeha s popirjem, kajti popir zabranjuje vlažnost ter ovira kristalizovanje.

N. 23561

IV

OZNA NILO.

Z ozirom na ugodno zdravstveno stanje živine na Italijanskem preklicuje c. kr. namestništvo v oznanilu od 25. prosinca 1894 štev. 1454 razglášeno omejitvev uvažanja parkljaste živine od tam.

Uvažanje te pa je pod pogojem dovoljeno, da so taiste v tukajšnjih okrožnicah od 25. prosinca 1888 št. 37 oziroma 7. vinotoka 1888 št. 15166. določenih mejnih colnih uradov in dnevov in sicer: Robič vsaki pondeljek in sobota, Bračan vsako sredo in zadnji petek meseca, Chiopris-Viškone in Nogaredo vsako nedeljo in sredo, Viško, Strassoldo in Cervinjan vsako nedeljo in četrtek v tednu, pri uvažanju popolnoma zdrave in vsake kužne bolezni proste spoznane bile.

Po točki 2. dogovora o živinski kugi od 7. grudna 1887 mora ta živina tudi z živinskimi potuimi listi prevedena biti, iz katerih bode razvidno, da je tista bila 14 dni v kraji izdajanja živinskega

potnega lista in da v tem kraju 30 dni ni bilo nobene živinske kužne bolezni.

Živina, ki je previdena z nepravilnimi potnimi listi, ali katera na kaki kužni bolezni trpi, se po odstavku 3. zgoraj navedenega člena 2, nazaj zaverne.

V TRSTU, dne 17. grudna 1894.

C. k. namestnik:

RINALDINI l. r.

VABILO

na skupno naročbo bakrenega vitrijola.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici odpre za prihodnjo spomlad, kakor v preteklih letih, naročbo na skupno nakupovanje *bakrenega vitrijola* (avstrijski pridelek prve vrste), ktere se lahko vdeležè udje tega kmetijskega društva in kmetovalci naše dežele.

Pogoji so naslednji:

1. Kupna cena je določena na 21 *gld.* 50 *kr.* kvintal.
2. Blago se izroči meseca aprila 1895 v Gorici.
3. Pri naročbi je plačati 5 *gld.* varščine od vsacega kvintala ali 50 *kr.* od vsacih 10 kilogramov. Nima veljave nobena vpisava brez dotične varščine.
4. Doplačilo se opravi pri izročitvi blaga v Gorici, ktera se bo vršila v zato odmenjenih magacinih na *starem trgu* blizo društvenega urada, toda stroške nakladovanja bodo morali plačati naročniki sami.
5. Za originalne sode držeče 250 kgr. ne bo plačati imbalaze, med tem ko za manjše množine se bo vračunil zavoj od 5 do 50 *kr.*; to se bo ravnalo bo različnosti množine blaga.
6. Naj manjša množina, ktero se sme vpisati, je določena na 10 kgr. in v množinah, ktere se dajo deliti z številko 10.
7. Naročbe se sprejemajo v uradu tega c. kr. kmetijskega društva do 31. marca 1895; oglasila za naročbe, ktera bi došla pozneje

v tukajšni urad, se povrnejo če ravno bi bila izročena pošti v zgorej določenej dobi.

8. Za naročnike, kateri bi ne prevzeli bakrenega vitrijola v času, ki se jim naznani s posebnim listom, se bo hranilo blago v magacinu še osem dni, proti nagradi 1 kr. od kvintala na dan. Po preteku te dobe se bo smatralo, da dotični naročnik noče vzeti blaga in vplačena varščina pojde v korist „zaloga za naročbe“.

Najboljše **žitne čistilnice**, kar jih je sploh dobiti in ki nadomeščajo vsak **trieur**, ter so bile, koder koli smo jih razstavili, povsod najviše odlikovane, potem

mlečne centrifuge

in drugi stroji dobivajo se pri

J. V. CHMELAR,

Chroustow pošta Bohdalau via Polna na Českem.

Tvrdba daja zanesljivo poroštvo, dovoljuje plačilo v rokih in pošilja stroje društvom tudi na poskušnjo.

Prosim, zahtevajte cenik! Poskusna komisija je na razstavi žitnih čistilnic v Pragi spoznala tako-le:

..... „Čiščenje in razdelenje zrn se je vršilo popolnoma pravilno. Delavne moči treba prav malo; mlin razplevi popolnoma in opravlja svoje delo izvrstno.

Ta mlin priporočamo najtopleje.

Razstavni odbor kinetijske osrednje družbe za Česko.

V Pragi, dné 16. maja 1894.

Načelnik strokovnega odseka:

Josip Heiwert l. r.

Predsednik:

Knez Schwarzenberg l. r.